

Kék hírek

A kedden tartott rendőrségi sajtótájékoztatón ismét felhívták a figyelmet arra, hogy az autó feltöréseket megelőzendő ne hagyjuk a kocsiban elől, jól látható helyen értékeinket, pénztárcát, mobiltelefont, bőrkabátot, táskát, egyebeket. A baj sajnos akkor is megtörténhet, ha nem vagyunk elővigyázatosok. Hírt kaptunk arról, hogy október 17-én hajnalban a város zöldpázsítói részén a beépített rádió-magnóért törtek fel egy autót. A lopással 30 ezer forint körüli kárt okoztak a tulajdonosnak.

Nem úszta meg

A múlt héten hírt adtunk arról az esetről, mikor egy, a Benka utcában parkoló autónak egy Audi 80-as nekihajtott, majd megállás nélkül távozott a helyszínről. Kár volt így tennie, mert hamarosan a nyomára bukkantak - lakossági bejelentés nyomán. A kárvalott így megkaphatja a biztosítótól az autóbán keletkezett kár ellenértékét, az Audi vezetője ellen pedig eljárás indítanak.

Gyomaendrődön is történt egy hasonló eset október 17-én hajnalban. A város belterületén szabályosan parkoló autónak ütközött egy személygépkocsi, majd továbbhajtott. Arra nyilván nem számított, hogy az ép-

pen arra autózó rendőrijárőr észrevette őt és megállította, hogy ellenőrizze. A rendőr megállította, hogy az autó vezetője alkoholt fogyasztott, ezért vérére előállította.

Fényes nappal

Szarvason a Szabadság út 54-56 sz. alatti emeletes társasház egyik lakásába jutottak be tolvajok október 13-án délután 1 óra körül úgy, hogy a szűnyogháló kivágták. A lakásból ékszereket és készpénzt vittek magukkal a hivatalos látogatók, akikről a rendőrök már tudják, hogy legalább ketten voltak, körülbelül 22-25 évesek, magasságuk 175 centiméter körüli, zömök testalkatúak és feltűnően jólöltözöttek. A rendőrség a lakosság segítségét kéri, ha valaki valamilyen információval rendelkezik az esetről, hívja a 66-313-711-es számot, vagy jelentkezzen a 107-es segélykérő számon.

A Ságvári utca egyik házába is betörtök október 15-én kora reggel. A lezárt ajtóról a lakatot lefelezítve jutottak a lakásba, ahol kuttattak, majd 100 ezer forint készpénzt magukhoz véve távoztak.

Ugyanezen a napon egy csabacsüdi ingatlan mellékhelyén is betörtök jártak. Innen CO-hegesztőt, fűrógépet, négy horgászbót, sarokcsiszolót és gyorsdarabolót vittek el.

Nem a fegyver teszi a rendőrt

Ugye nem csoda, ha feltűnt, mikor meghallottam a Szarvasi Rendőrkapitányság előtt álldogálva, amint a hátam mögött két ember angolul cseveg? Odanézetem, egyikük rendőr volt, akit látásból ismerek. Jó. Aztán egyszer úgy alakult, hogy a rendőrségi sajtótájékoztatót ez a rendőr hadnagy - Pjlesovszki György - tartotta. A szobájában lévő íveges szekrényben ismerős, de mégsem ebbe a környezetbe illő tárgyak sorakoztak. A igen! Különböző külföldi rendőr-egyenruhákhoz tartozó sapkák. A mozifilmekben láttam ilyeneket. A falon meg egy címer, vagy mi. Szép színes, de angolul írták rá a szöveget. Már nem is tudtam figyelni, hogy miről szól a sajtótájékoztató, hogy hol, mi ütközött össze mivel, és hova, hogyan hatoltak be ismeretlen elkövetők. Egyre erősödött bennem a gyanú, hogy az a bizonyos angol-nyelven folytatott beszélgetés, a sapkák, na meg a címer... adandó alkalommal nekiszegtem kérdéseimet, és fentvezett nem tanúsított ellenállást a kihallgatás során.

A keretben a falon, az az IPA (International Police Association), egy nemzetközi rendőr szövetség emblémája, amit ajándékba kaptam. Ez egy olyan közösség, melynek a Föld 58 országának rendő-

rehan érzelmek nélkül, a törvényeket szem előtt tartva kell eljárunk. Nem elsősorban az eredményesség alapján ítélik meg egy országban a rendőrséget. Másról, más országokban is vannak problémák. Voltak is és lesznek is. De sokat jelent a lakossággal, az emberekkel való kapcsolat milyensége.

- No persze ez nem csak a rendőrökön múlik.
- Természetesen ez "oda- vissza" működik. A rendszerváltás óta megváltozott viszonyokat még tanulni kell, míg Nyugat-Európában már régóta más a rendőrség szerepe. Nagyon fontos a jó együttműködés a lakossággal és a rendőrség között. Itt még mindig azt várják el tőlünk az emberek, hogy megvédjük a tulajdonukat. Ott már régóta tudják, hogy mindenkinek vigyázni kell az értékeire és arra, hogy ne váljon áldozattá. A rendőrség akkor lép színtre, ha ennek ellenére mégis baj van. Nálunk még mindig általános, hogy lezártanul hagyják az autósok a kocsijukat, látható helyen, elől hagyják az értékeiket. Például sok kocsifeltörést lehet megelőzni, ezzel sok rendőrségi energiát lehetne átcsoportosítani más fontos területekre, ha a tulajdonosi, lakossági mentalitás megváltozna.

- Még az érdekelne nagyon, hogy a nemzetközi szervezetnek köszönheti-e az angol tudását, vagy fordítva. Az angol nyelv ismerete lette lehetővé a közösséghez tartozást?
- A nyelvtudás nem feltétele a tagságnak és annyira azért én sem beszélek jól angolul. Pedig fontos, hogy képesek legyünk kommunikálni, hiszen csak így tudjuk tartani a kapcsolatot. A szervezet révén - igaz saját anyagi hozzájárulással - sok érdekes helyre eljutottam és voltak érdekes vendégeink is. Nyugat-Európában többször jártam. Voltam Olaszországban, Németországban, 2000-ben egy hetet töltöttem Angliában, ott kaptam a Bobby-sapkát. Az ő rendőrségük tradicionálisan szigorú, de humánus. Érdekes volt példá-

ul, az a falra kivetített szituációs gyakorlat, mely arról szólt, hogy egy étteremben egy ember hirtelen felugrott, egy vendéget felrántott a székről és pisztolyt szegezett neki. A helyzetet egy brazil és egy magyar rendőr kollégának kellett megoldani, mindkettőjük kezében fegyver volt. A brazil rendőrnő azonnal tüzelt, 4-5 lövést adott le. A magyar rendőr is lött, de csak egyszer. A gyakorlat elemzésekor kiderült, hogy a brazil rendőr lövései közül egy találta el a tettest, háromszor pedig véletlen személyeket talált el. A magyar kolléga lövése sem az elkövetőt, sem mást nem sebesített meg. Jól érzékelhető a különböző mentalitás. Ehhez persze még az is hozzátartozik, hogy az angol rendőrök szerint egyáltalán nem kellett volna fegyvert használni. Talán nem mindenki tudja, hogy a mi járőrünknek megfelelő angol Bobby-k nem viselnek fegyvert.

- Biztosan tudja, érzi, hogy a külföldi rendőrök angolul vélekednek a magyar rendőrségről.
- Idén Németországban rendezett az IPA egy konferenciát, ahol a Schengeni Egyezményvel kapcsolatos feladatok és az Európai Unió belső biztonsága volt a téma. Érdekes volt látni, hogy az osztrák és a holland kollégák mennyire tartanak a bővítésből adódó szituációtól, nem tudják mire számíthatnak. Ott mi is láztunk a magyar rendőrség felépítését, a működés tárgyi és anyagi feltételeit, amit a már régebben EU tag országok rendőrei elkedve hallgattak. Ennek ellenére az eredményesség szempontjából EU szinten megállja a helyét a magyar rendőrség.

- Milyen "profítúra" gondol?
- Több olyan külföldi konferenciát rendez a szervezet, amelyeket, akik a munkája érdekelt, sokat tanulhat. Például, hogy milyen a rendőrökkel szemben az elvárások más országokban, milyen a viszonya másokhoz a rendőrségnek a lakossággal. Úgy tapasztaltam, hogy több országban a mienknél nagyobb elismertsége van a szakmának. Persze ennek megvan az oka. Nekünk magyar rendőröknek is van tevékenység azért, hogy a helyzet nálunk is pozitív irányban változzon.

- Melyek azok a különbségek, amikről nagyobb esztétikusan mondjuk egy angol vagy egy magyar rendőrnél?
- Nagyon fontos a rendőri hozzáállás. Például egy szabálysértés elkövetőjét nem kell azonnal a "földbe döngölni", hiszen bárkivel előfordulhat, hogy vét a szabályok ellen. Természetesen a rendőr azért van, hogy a szabályokat betartsassa, de nekünk nem szabad indulatból intézkednünk,

- Lehetőségek rejlenek a további fejlesztésben, annál is inkább, mivel az Európai Unió preferálja a nem fosztilis energiahordozók felhasználását. Van erre lehetőség? Elegendő a kút kapacitása?
- Az utóbbi időben is bővült a termál energia felhasználók köre a városban a Szlovák Tanítási Nyelvi Általános Iskolával és a Városi Gyógyfürdővel. A kút kapacitása lehetővé teszi a rendszer további bővítését. Nem is ezzel van baj. Még pályázni is lehetne a beruházásra, viszont az önerő előteremtése sem egyszerű. Azt is el kell mondanom, hogy bár valóban szorgalmazza az unió az alternatív energiahordozók használatát, épp az unió jogharmonizációja révén a környezetvédelmi előírások Magyarországon úgy változtak, hogy itt az Alföldön egyre költségesebb termálvízzel fűteni. Például az elhasznált termálvizet visszajuttatására kötelezik az új felhasználókat. A visszajuttatás ezen a tájon csak igen nagy energia-befektetéssel oldható meg. Ez szerencsére minket pillanatnyilag nem érint, de az igen, hogy például a vízkészlet járulékosan jelentősen, hét és félszeresére emelkedett. Ennek ellenére elvi szinten már tervezük a Vajda Péter Gimnázium épületeinek termálvízzel való fűtését és bekapcsolható lenne a rendszerbe az önkormányzat tulajdonában lévő, volt banképület és az óvoda céljára megvásárolt Kossuth utcai ingatlan is.

K.Zs.

K.Zs.

Őszi-téli közlekedés

Az őszi-téli közlekedésre való felkészülésnek két fontos eleme van. Egyrészt a gépjárművet kell felkészíteni a hidegben, vizes, havas, jeges, csúszós utakon való közlekedésre, de szükséges a gépkocsivezetőknek is felkészülni.

A gépjárműveket legjobb szakszervizben átvizsgáltatni. Amit feltétlenül vizsgálni szükséges: a gumibroncsok állapota, profil-mélysége, a futómű és a kormányozó elemek állapota; lengéscsillapító vizsgálata; fék állapota, üzemi és rögzítő fék; akkumulátor állapota; folyadékszintek ellenőrzése, fagyálló bemenése; ablakmosó folyadék töltése; ablaktörő lapátok állapotának vizsgálata.

A gumibroncsok állapota, profil-mélysége, ill. a kormányozó és a futómű állapota nagyon fontos, a jármű és az út kapcsolata szempontjából. A téli gumi használata szerencsére egyre szélesebb körben terjed. Sajnos, még nem mindenki teheti meg, hogy egy-egy garmitúra nyári és téli abroncsot vásároljon. Számukra is nagyon fontos azonban, hogy a télnél, megfelelő profil-mélységű abroncsokkal vágjanak neki, amely jelenleg személygépkocsinál 1,6 mm. A fékek állapota azért lényeges, mert a vizes, csúszós úton, már a fékhatás kis oldalankénti eltérése esetén is, keresztbefordulás, megpördülés következhet be, melynek során a jármű irányíthatatlanná válva baleset részesevé válhat. A fagyok beállta után a rögzítőféket, a befagyás veszélye miatt, lehetőleg ne használjuk.

Az akkumulátort vizsgáltsassuk meg szakemberrel, szükség esetén fel kell tölteni. A nagy hidegben az akku veszíti a teljesítményéből, ami miatt könnyen mozgásképtelenné válhat a járműnk. A fagyálló folyadék dermedési pontját mérnünk be, szükség esetén a hiányzó mennyiséget pótoljuk, esetleg cseréljük le. Az ablaktörő lapát állapota és az ablakmosó tartály, téli ablakmosó folyadékkal való feltöltése nagyon fontos, mert az esős idő, illetve a mezőgazdasági munkák miatti sárfelhordás következtében, egyre gyakrabban és többet kell majd használni.

A közlekedésben résztvevő gépjárművezetőknek is fel kell készülniük az őszi-téli közlekedésre. A biztonságos közlekedés egyik legfontosabb feltétele az előrelátó/defenzív/vezetés. Nem szabad kihátrálni folyamatosan a gépkocsiban, az úttest állapotában és

tréningre, ahol még jó időben, biztonságos körülmények között, szakemberek segítségével átélhetjük a gépkocsi megszuása során fellépő stresszt, és begyakorolhatjuk, automatikussá tehetjük a veszélyhelyzetek elhárításának lépéseit. Ez azért nagyon fontos, mert egy-egy veszélyes helyzetben valószínűleg nem lesz időnk végig gondolni a teendőket, hanem felkészültségünknek megfelelően cselekszünk.

Jó utat és balesetmentes közlekedést kíván: **a Békéscsaba Rendőrkapitányság Balesetmegelőzési Bizottsága**

termálvízzel előrelátó módon, a jövőben is így lesz.

Termálgőzzel előre

A Szarvasi M-Termál Kft. november első napjaiban veszi át a városban kiépített geotermikus fűtőrendszer első ütemének üzemeltetését a Porció Kft.-től. Ez egy tíz évre szóló szerződés lejárta jelenti, ami figyelemre méltó anyagi haszonnal szolgálhat a városnak. Az M-Termál az önkormányzat Kft.-je, ügyvezetője Turák Mihály, akit először arra kértünk, foglalja össze, emelje ki a lényegét a mostani átvett megelőző történéseknek.

- Szarvason 1986-ban fűrták meg azt a két termál kutat, melyek hasznosítására hosszú ideig nem találtak megfelelő lehetőséget. A budapesti székhelyű Porció Kft-vel 1993-ban kezdett tárgyalásokat az önkormányzat arról, hogy a cég kiépít egy olyan fűtőrendszert, ami a város több nagy intézményének szolgáltató hőt, és alkalmas arra, hogy a későbbiek folyamán egy második ütem kiépítéséhez is alapul szolgáljon. Az első ütem egy év múlva már üzembe is lépett. A megállapodás szerint a Porció saját költségén építette ki a rendszert, ennek fejében tíz évig üzemeltette azt a saját hasznára. Ez a szerződés jár most le. Időköz-

ben - már az önkormányzat beruházásaként megépült a második ütem, mely a Fő tér környéki intézmények fűtését látja el, tehát a jövőben a geotermikus fűtőrendszer egészét az M-Termál Kft. üzemelteti majd.

- Milyen lehetőségeket jelent ez a városnak és milyen feladatokat ró az M-Termál Kft.-re?
- Egy évben, fűtési szezonban mintegy 200 ezer köbméter termálvizet használ a rendszer, ami 35 millió megajoule hőmennyiségnek felel meg. A jelentősége nem csak abban áll, hogy olcsóbb ez az energia mint a hagyományos energiahordozókból nyert energiáé, hanem, hogy az erősen fagyó földgázkinésből a termálvíz felhasználással évente 1 millió köbméter spórolunk meg, ami mellesleg a légszennyezés csökkentését is eredményezi. Az üzemeltetést a nagy tapasztalatot szerzett technikusunk felügyeli mindkét ütem berendezéseinek, a szakmai, műszaki irányítást, a bővítési lehetőségek vizsgálatát pedig a geotermikus energiaszolgáltatásban nagy jártasságot szerzett cég közreműködésével kívánjuk megoldani. A felhasználók változást nem fognak érzékelni. Tíz évben keresztül különböző fennakadás

nélkül, a fogyasztók megelégedésére működött a rendszer. Bizunk benne, hogy ez a jövőben is így lesz.

- Sok vita, pereskedés is volt abból, hogy a városháza termál-fűtését a fűtőolaj árához viszonyította a Porció, amit többen túlzónak tartottak. Ezután ez másképpen lesz?
- A tíz évvel ezelőtti szerződésben mindentűt az ott már meglévő fűtési rendszer energiahordozójának árához viszonyították a termálfűtés szolgáltatási díját. A hőcserélőkön átadott hőmennyiség mérése volt a számítás alapja. Egyes fogyasztók még tüzelőolajjal fűtöttek akkor. Néhány év múlva következett be - az olajszökést felszámolando - a háztartási tüzelőolaj és a gázolaj üzemanyag árának egalizálása kormányzati intézkedésként. Ettől kezdve jelentett különösen nagy kiadást a városháza fűtési költsége. Az önkormányzat nem tudta érvényesíteni ezzel kapcsolatos kifogását.

Elmondhatom, hogy az M-Termál Kft. korábban is, és ezután is a földgáz fűtőanyag ára alapján, annál olcsóbban számolt a termálfűtés díját. Ez egy évben - a tavalyi energia árakkal számolva - a városháza épülete esetében 13 millió forint megtakarítást jelent.

- Nem veszélyezteti ez az M-Termál Kft. gazdaságosságát?
- Minimális nyereségű lehet a Kft, a következő évre körülbelül 3 millió forint nyereséget kalkuláltak.

- Lehetőségek rejlenek a további fejlesztésben, annál is inkább, mivel az Európai Unió preferálja a nem fosztilis energiahordozók felhasználását. Van erre lehetőség? Elegendő a kút kapacitása?
- Az utóbbi időben is bővült a termál energia felhasználók köre a városban a Szlovák Tanítási Nyelvi Általános Iskolával és a Városi Gyógyfürdővel. A kút kapacitása lehetővé teszi a rendszer további bővítését. Nem is ezzel van baj. Még pályázni is lehetne a beruházásra, viszont az önerő előteremtése sem egyszerű. Azt is el kell mondanom, hogy bár valóban szorgalmazza az unió az alternatív energiahordozók használatát, épp az unió jogharmonizációja révén a környezetvédelmi előírások Magyarországon úgy változtak, hogy itt az Alföldön egyre költségesebb termálvízzel fűteni. Például az elhasznált termálvizet visszajuttatására kötelezik az új felhasználókat. A visszajuttatás ezen a tájon csak igen nagy energia-befektetéssel oldható meg. Ez szerencsére minket pillanatnyilag nem érint, de az igen, hogy például a vízkészlet járulékosan jelentősen, hét és félszeresére emelkedett. Ennek ellenére elvi szinten már tervezük a Vajda Péter Gimnázium épületeinek termálvízzel való fűtését és bekapcsolható lenne a rendszerbe az önkormányzat tulajdonában lévő, volt banképület és az óvoda céljára megvásárolt Kossuth utcai ingatlan is.

K.Zs.